

Osallisuustyön arviointi Vantaan kaupungin strategiassa ja toimialoilla

Lauri Majuri, Sanna Ironta, Anna Hiltunen & Yu-Yi Huynh

Demokratiakuutosten tapaaminen 15.2.2021

Osallisuus strategiateemana 2020-2021

- Laadittu osana Uusi Vantaa – organisaatiouudistusta.
- Täsmentää ja konkretisoi 2018 hyväksytyt Osallistuva Vantaa –asukasvaikuttamisen mallin tavoitteita
- Strategiateematyön myötä syntynyt osallisuuden johtamisjärjestelmän rakenne: Johtoryhmä, projektiryhmä ja toimialatasoiset osallisuusfoorumit.

Tavoite 1 / Osallisuustyötä tehdään toimialojen arjessa

Mittari 1	Lähtötaso	Tavoitetaso 2021
Jokaisella toimialalla on oma osallisuussuunnitelmansa ohjeistuksen mukaisesti. Osallisuussuunnitelman laatiminen (kyllä / ei)	Ei ole	Suunnitelma tehty
Mittari 2	Lähtötaso	Tavoitetaso 2021
Toimialat määrittävät omat osallisuuden kenttensä, toimintatapansa ja vastuuhenkilönsä. Määrittely tehty (kyllä / ei)	Määrittely ei ole systemaattista	Määrittely tehty
Mittari 3	Lähtötaso	Tavoitetaso 2021
Osallisuussuunnitelmissa on vähintään kolme konkreettista toimenpidettä Osallisuussuunnitelmassa olevien toteutuneiden toimenpiteiden osuus	Ei raportoituja toimenpiteitä	100 %, kaikki

Tavoite 2 / Osallisuustyö on laadukasta ja vaikuttavaa

Mittari 1	Lähtötaso	Tavoitetaso 2021
Osallistujakyselyt, yhtenäinen kaupunkitasoinen arviointikysely, jossa laadullisia kysymyksiä	Ei yhtenäistä ja systemaattista	Arviointikysely luotu ja käytössä

Mittari 2	Lähtötaso	Tavoitetaso 2021
Sisällytetään jälkiviestintäosio osallistuvavantaa.fi -sivuston projektisivulle	Jälkiviestintäosiota ei ole	Sivustolla on jälkiviestintäosio ja se on käytössä kaikille projekteille

Mittari 3	Lähtötaso	Tavoitetaso 2021
Toteutettu asukasvuorovaikutus näkyy poliittisille päätöksentekijöille Toimialojen kärkiprojektien vuorovaikutuksen yhteenvedot viedään Extranetiin	Ainoastaan kaupunkiympäristön toimialalla osittain käytössä	Vuorovaikutuksen yhteenvetotiedot viety tiedoksi päättäjille, 1 / toimiala

Tavoite 3 / Osallistuminen on yhdenvertaista

Mittari 1	Lähtötaso	Tavoitetaso 2021
Määritellään kohderyhmät ja seurataan kohderyhmien tavoittamista alueittain (kyllä / ei / osittain) Kohderyhmä määritellään erityisesti alueittain huomioiden kieli, tausta, ikä jne.	Kohderyhmämäärittelyä ja seuranta ei ole systemaattisesti käytössä	Kohderyhmät on määritelty ja tavoitettu alueittain
Mittari 2	Lähtötaso	Tavoitetaso 2021
Parannetaan viestintä- ja vaikuttamiskanavien tunnettavuutta ja tiedon saavutettavuutta mittarina kuntalaisten osallisuuskyselyn kysymykset	Vuoden 2020 kysely	Kanavien tunnettavuus paranee ja mieluisat osallistumistavat lisääntyvät
Mittari 3	Lähtötaso	Tavoitetaso 2021
Osallistuvavantaa.fi -sivustolla olevien osallisuusprojektien määrä	0	Määrä nousee

Vantaan kuntalaiskysely (2020 & 2021)

Mitä?

Vantaalaisten osallisuuden kokemukset ja näkemykset osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksistaan.

Miksi?

Osallisuuden strateginen raportointi (kuntalaisten tyytyväisyys osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin, %)

Entistä kattavampaa tietoa kuntalaisten osallisuudesta

- vrt. Asukasbarometri 2019
- Yhteiskunnallisen osallistumisen lisäksi myös osallisuuden kokemus (osallisuusindikaattori)
- Vertailu aiempiin kyselyihin ja selvityksiin (esim. Culturán selvitys)

Tiedon hyödyntäminen kehittämistyössä

- Osallisuuspalvelut ja kaupungin asiantuntijat
- Osallisuuden strategiateema
- Avoin data (esim. HRI)
- Tieteellinen yhteistyö (esim. THL)

Kysely lähetetään 2000 vantaalaiselle.
Vastaanottajien tiedot saadaan väestörekisteristä.
Otannassa painotetaan alle 60-vuotiaita.

Kyselyyn voi vastata postitse tai verkossa.

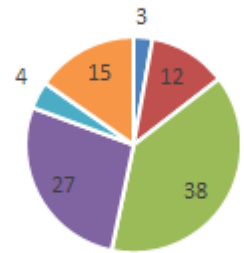
2021: N=399

2020: N=555

Poimintoja 2020 vastauksista

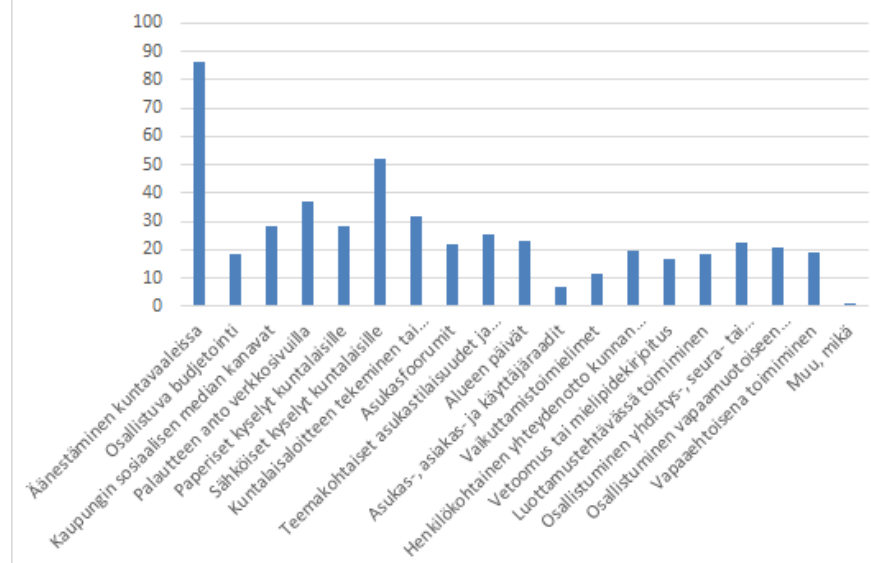

Kuinka tyytyväinen olet osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin Vantaalla?

- 1 erittäin tyytymätön
- 2 jokseenkin tyytymätön
- 3 ei tyytymätön eikä tyytyväinen
- 4 jokseenkin tyytyväinen
- 5 erittäin tyytyväinen
- EOS

Mieluisimmat tavat vaikuttaa %

Poimintoja 2020 vastauksista

THL:n osallisuusindikaattori, arvo 0-100

10 väitettä (1-5)

Vantaan ka 77

Eniten myönteisiä vastauksia:

”Koen että minuun luotetaan” (88 % vastaajista)

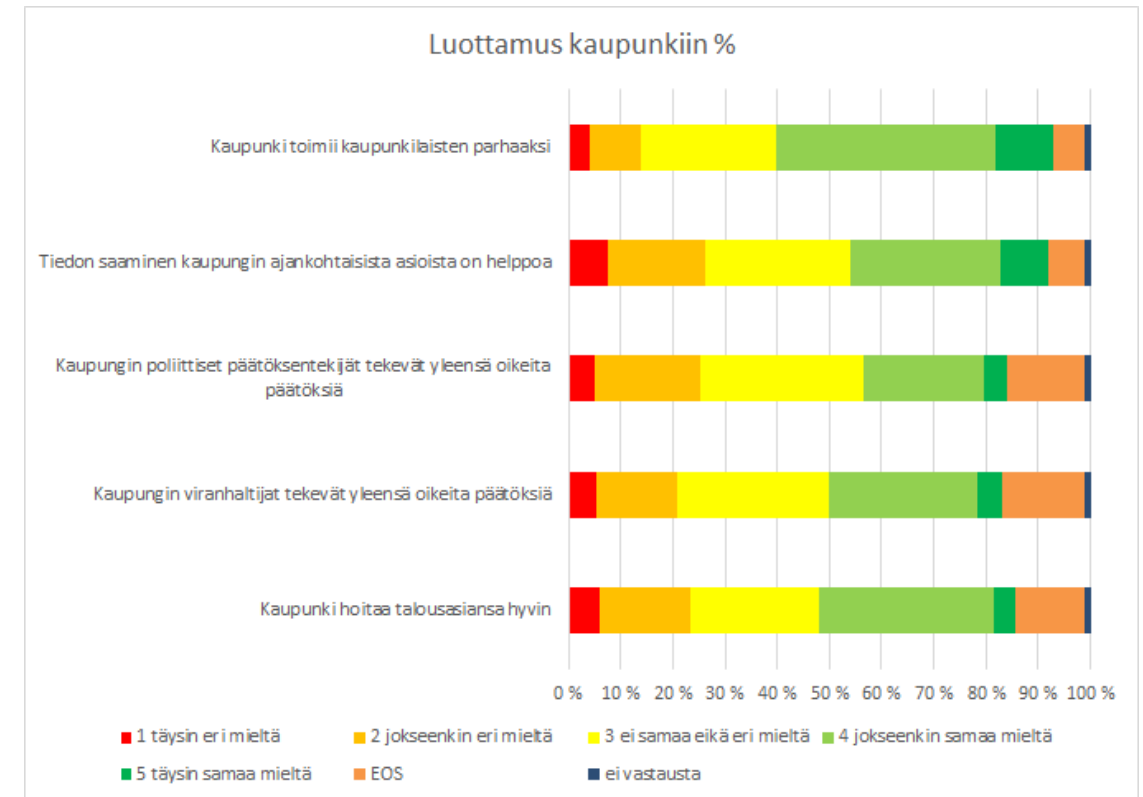
”Pystyn vaikuttamaan oman elämäni kulkuun” (85 %).

Vähiten myönteisiä vastauksia:

”Pystyn vaikuttamaan joihinkin elinympäristöni asioihin” (65 %)

”Saan myönteistä palautetta tekemisistäni” (70%)

”Kuulun itselleni tärkeään ryhmään tai yhteisöön” (70%).

Toimialojen vuosiraportointi

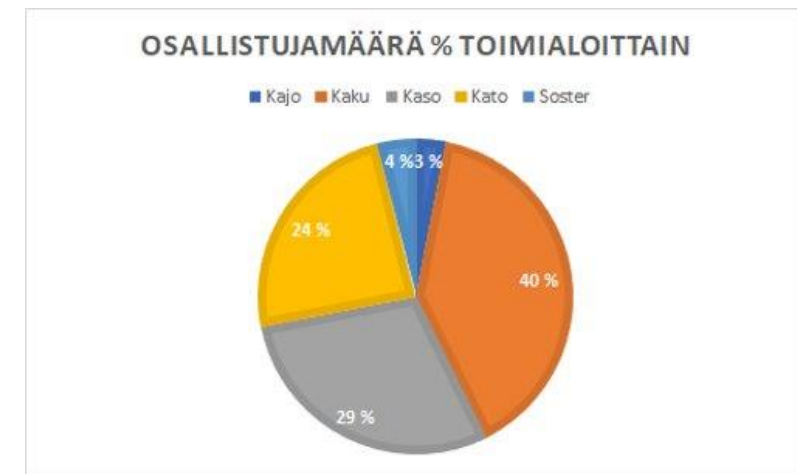
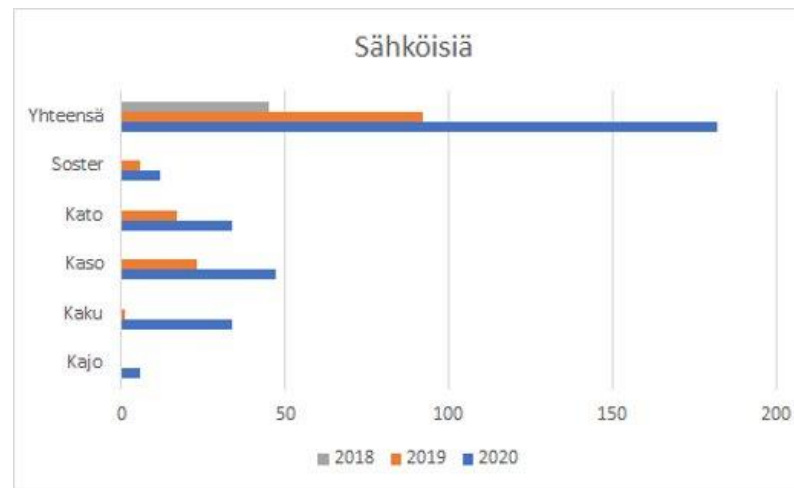
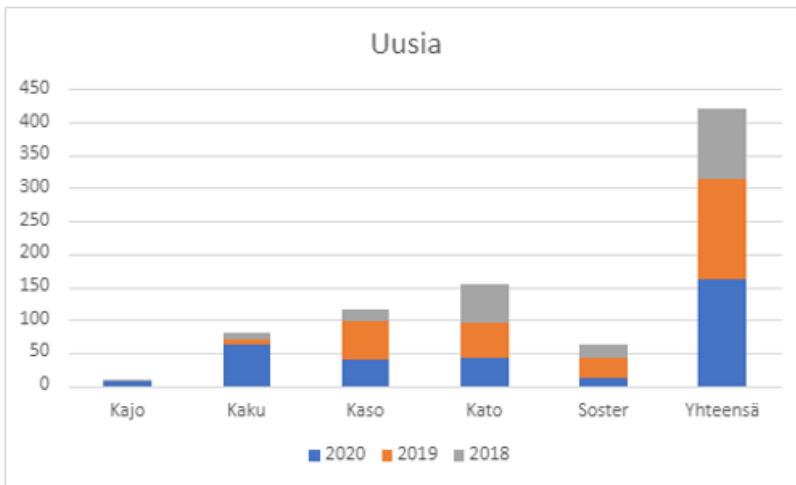

Strategian tavoite 14: Uusien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet lukumäärä per toimiala / tulosalue

Sitovat tavoitteet 2019: Tarjotut osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä kasvokkaisten ja sähköisten osuus > seuranta 2020

Raportoinnin kohteena kuntalaisille tarjotut osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet, kuten kyselyt, raadit, työpajat. Rajattu pois yhteisölliset tapahtumat ja vain asiakkaaseen itseensä liittyvät osallistumismahdollisuudet.

2020 yhteensä 395 (2019 243), uusia 161 (152), osallistujia 74 000 (57 000).

Arvioinnin haasteita

- Strategiset tavoitteet eivät valu tuloskorteille > raportointi selkeämmin johtamisen ja kehittämisen työkaluksi
- Raportointi ei tavoita kaikkia yksiköitä, ja osasta raportoitu tieto vajavaista
- Vertailua vuosien välillä vaikeuttavat organisaatiouudistus ja henkilövaihdokset
- Aikaa vievää käsityötä, tieto ei tule suoraan järjestelmistä > automatisoinnin tarve
- Palveluissa tehtävä osallisuustyö ei aina sovi raportoinnin raameihin > toimialakohtaiset mittarit
- Laadullisempien mittarien tarve (esim. sosiaalista hyvinvointia haastava mitata)
- Vaikuttavuuden arviointi lapsenkengissä
- Kyselyissä vieraskieliset aliedustettuina

Osallisuuden strategisen johtamisen tulevaisuus Vantaalla

- Osallisuus-strategiateeman työn jatkuvuuden varmistamiseksi on käynnistetty Osallistuva Vantaa –ohjelman valmistelu
- Seuraa kuluvalle valtuustokaudelle laadittua Osallistuva Vantaa –mallia
- Osallisuudelle nimetään ensi valtuustokaudelle ohjausryhmä – seuraa ohjelman tavoitteiden toteutumista
- Strateginen painoarvo vielä auki – strategian laadintaprosessi käynnistynyt

